

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Pilda altora

Se plâng mereu oamenii cărturari, cari coboară în mijlocul poporului cu sfaturi și învățături în legătură cu în-deletnicirile țărănimii noastre, că plugarii români țin morțiș la ce au apucat din bătrâni și nu vor să învețe nimic nou. Sfaturile cari se dau în conferințe și vorbiri pe înțelesul poporului, asupra clădirii și îngrijirii locuinței, asupra creșterii vitelor, asupra lucrării pământului, asupra stupăritului și altele, nu sunt luate în seamă de săteni. Le intră pe-o ureche și le ese pe cealaltă. N'au încredere în cei cari le arată un nou fel de lucrare, mijloace nouă de muncă, și sfatul bun se leagă de om, ca nuca de perete. Se spune că plugarii noștri sunt prea încăpăținați în a păstra ceea ce au apucat dela bătrâni, și nu pot fi înduplecați să înceapă nici un lucru nou. — Ar fi vreme pierdută în zadar cu toate sfaturile și învățăturile: oamenii noștri sunt rămași de lume, nu vor să te înțeleagă, ba uneori te mai iau și în batjocură.

A ținea la ceea ce am moștenit bun trecut, dela moși și strămoși, e de mare folos pentru țaria unui neam. A fi cinstiti, drepti, curați, temători de Dumnezeu, ascultători de lege, ca și înaintașii noștri, e tot ce poate fi mai folositor pentru o țară și un popor.

Dar sunt lucruri, bune odată, cari azi nu mai implinesc măsura, schimbându-se împrejurările vieții. — Clădirea unei case se poate face azi cu mult mai bine, mai frumos și mai folositor, decât înainte cu sute de ani. Pământul poate fi lucrat, să aducă roade mai bogate decât înainte; vitele pot fi hrănite și îngrijite să aibă preț mai mare, cu aceiași cheltuială, numai nu știi cum. Iar știința aceasta se dobândește dela aceia, cari au avut prilejul să vadă și să învețe dela alții mai cuminiți decât noi.

Noi credem însă, că plugarii noștri nu pregetă să ia pildă dela alții și să învețe lucruri nouă, folositoare. Dovada o avem în ținuturile, în cari s'au așezat printre Români nații mai înaintate în știință. În Ardeal și Banat, ca și în Bucovina, în satele în cari Românii trăiesc alături de Sași de Șvabi și Nemți (cari toți sunt ramuri ale poporului german), ai noștri clădesc de mult case și grajduri la fel cu aceia, lucrează pământul

cu aceleași unelte, și au adus, ca și străinii, soiuri mai bune de vite. Și aceasta într'o vreme, de aproape una sută ani, când încă nime nu învăța la noi pe plugarul român cum să trăiască. Și chiar satele din jurul celor mesteceate, sau curat streine, au luat pildă dela aceștia.

Tot asemenea e în Basarabia, în apropierea satelor de coloniști germani, ba chiar și în Ucraina, unde moldovenii au învățat, dela aceiași coloniști, să folosească în lucrarea pământului mașinăriile și uneltele cele mai nouă. Așa că plângerea celor cari spun, că românul nu vrea să învețe nimic nou, nu e întemeiată.

Adevărul pare a fi altul. Românul e neîncrezător și, până nu vede cu ochii isprava bună a lucrului nou, nu începe și el. Vorba vine, vorba zboară și, pe urma învățaturii cu gura, nu rămâne mare treabă. Dar pilda ce-i stă față, și azi și mâne, ajunge să-l convingă pe Român. Și se unește și el.

De aceea bine ar fi, ca cei ce coboară la sate cu sfaturi, să poată lăsa o pildă în urma lor ca satul să vadă ce însemnează a trece dela vorbă la faptă, și că fapta cea nouă e cu mult mai bună și mai folositoare ca lucrul vechiu. Pilda rămasă pe loc, e cel mai bun învățător și sfătuitor pentru țăranul nostru.

Dela Secțiile „Astrei“

Catedrala „Hagia Sofia“ din Constantinopol — muzeu. Președintele republicii turcești, Kemal Pașa, a dat un ordin, care apoi s'a făcut lege, ca marea catedrală dela Constantinopol, numită de Greci „hagia sofia“ = „sfânta înțelepciune“ să nu mai fie moșee (casă de rugăciune) turcească, ci să se prefacă într'un muzeu, în care să se adune toate vechiturile rămase de pe vremea vechel împărății a Bizanțului. Această catedrală a zidit-o împăratul Iustinian, și a fost destinată să fie catedrala patriarșilor din Constantinopol. În anul 1453 Turcii, sub conducerea sultanului Mohamed II., ocupă Constantinopolul și minunata catedrală o desbracă de toate podoabele, o vâruesc și o prefacă în moșee. Americanii, auzind de ordinul lui Kemal Pașa, au dat bani, cu cari se plătesc mameștri anume pricepuți, cari curăță vechile icoane de var, rămânând catedrala cum a fost, o adevărată minune de frumseță.

Plecarea recruților!

O fierbere mare domnește pe toate satele noastre! Se apropie ziua când flăcării satelor, în număr de mii și mii, vor trebui să se prezinte pentru a fi încorporați! Părinții, îndeosebi mamele, cu inimile strinse de durere, iar ei tinerii — îngândurați și abătuți așteaptă ziua plecării!

În șezătorile lor nu se mai vorbește de altceva decât despre plecarea recruților și soarta ce-i așteaptă în viața nouă ce vor să înceapă!

Și într'adevăr e și lucru mare pentru tinerii de pe sate, crescuți în liniștea și monotonia satelor, să ajungă deodată în orașele mari, între oameni de ceea mai multorii nepotriviiții fiii lor!

Și mai cu seamă e lucru mare pentru ei, căci sufletul lor plâpând — văzând multele pilde rele de cari totdeauna a fost la armată, dar nicidecum așa multe ca și în zilele noastre, — ușor alunecă, și nu arareori se strică cu desăvârșire!

Mai sunt ei, nu-i vorbă, și la armată oameni creștini cum se zice, mai ales între ofițerii de rang mai înalt, cari tratează părințește cu soldații, ținându-le de multorii chiar morală, cum imi spunea bunăoară zilele trecute un soldat ce servește la vânători în Abrud, că au un Domn Colonel — numele regret, l-am uitat — care îi face să-și zică rugăciunile scara și dimineața, înainte și după mâncare, iar când s'a reîntors din concediu, a cerut un certificat, cum să a fost regulat la sf. biserică. Comandanții de aceștia se tot dea Dumnezeu!

Și tocmai de aceea feciorii, când pleacă la armată, ar trebui să fie pregătiți și sufletește, ca ei să poată învinge multele ispite ce dau năvală asupra sufletului lor.

Cunosc sate unde feciorii, când pleacă la armată, se spovedesc și se cuminecă — și bine fac — căci numai așa le poate ajuta Dumnezeu, dar cunosc și de acele, unde bețiile se țin lanț, iar de sf. spovedanie nici nu știu feciorii până nu se căsătoresc. E ușor de găcit, ce va fi de sufletul acestora.

De aceea am socotit de bine să adresez aceste cuvinte tinerilor recruți și părinților lor, să se gândească și la suflet, și cum iau merinde și haine pentru trup, se iasă merinde și pentru suflet! Da, căci și el are lipsă de hrana darului dumnezeesc, fără de care nu poate avea viață. Aceasta ar fi de altfel și datorința părinților duhovnicești, să poarte grije de fiii lor sufletești, având să dea seamă înaintea lui Dumnezeu de sufletul lor. „Iar aceasta să o poată face cu bucurie, iară nu suspinând“ (sf. Pavel către Evrei c. XIV. v. 7).

Par. Liviu Costea

Isus și minunile științei moderne

Evanghelia din duminica a doua a postului (Marcu 2, 1—12) se găte cu cuvintele: »Nici odată nu am văzut ca această fiind vorba de minunea pe care a făcut-o Isus în Capernaum, vindecând pe slăbănogul pe care l-au băgat în casă prin coperișul casei. Și drept au avut privitorii de atunci, pentru că nu numai ei, pe vremurile acelea, dar nici noi, în vremurile noastre, n'am mai văzut de acelea, că adevărat să vindece cineva pe un slăbănog numai cu cuvântul.

Sunt însă o seamă de oameni sfătoși, crezând despre sine că sunt cuminte și înțelepți, cari spun că și știința de astăzi este în stare să facă minuni, poate tot atât de mari ca și Isus. Ia să vedem dacă au dreptate ori doară se înșală amar.

Știința a înaintat de o vreme încoace foarte mult: ea e în stare să străbată mările cu cele mai iuți vapoare, cu aeroplane sau dirijabile și cu submarine; veștile cele mai proaspete ea nu le mai trimite prin telegraf și telefon ci prin radio; prin microscopul ce și le-a făcut ea e în stare să mărească pricinătorii boalelor de 1000—2000 de ori și să le studieze viața și înmulțirea; în urma acestor cercetări ea combate astăzi aproape toate boalele; cu ochianele pe care și le-a făurit ea este în stare să numere stelele și sorii de pe boltitura cerului și să calculeze întunecimile de soare și de lună cu mii de ani înainte; cu ajutorul electricității ea produce tot felul de raze, dintre cari cu unele e în stare să

vadă și oasele omului ori obiectul de metal din stomacul bolnavului; azi-măine nu-i mai trebuie fir ca să conducă nici electricitatea ci va trimite-o prin aer, ca știrea prin radio, și nu peste mult va folosi căldura soarelui și pentru încălzirea caselor iarna. Da, e adevărat, știința a înaintat foarte mult și va mai înainta încă și mai mult, cu toate acestea însă ea nu va putea vestezi câtuș de puțin minunile lui Isus, și cu atât mai puțin le va putea înlocui ori suplini vreodată:

1. Înainte de toate, câtă vreme a trebuit, până ce a ajuns știința la aceste rezultate? Câți învățați și-au ros coatele și și-au stricat ochii până ce s'a ajuns la radio bunăoră? Pe când Mântuitorul s'a dovedit și înainte cu 2000 de ani stăpânitor al puterilor firii. El n'a trebuit să învețe și să probeze sau să experimenteze, ci a poruncit firii, și firea i-s'a supus. El poruncește furtunei să se oprească, umblă pe suprafața apei, stăpânește moartea așa că înviază morții, vindecă boalele de tot felul: orbi, schiopi, slăbănogi, leproși: hrănește cu câteva pâni și cinci pești mii de oameni, scoate draci și dăruiește pace sufletelor necăjite. Când va ajunge oare știința modernă să vindece, numai cu cuvântul, pe un slăbănog, care nu se putea mișca din pat și să-l facă să se și ingrașe și întărească, într'o singură clipită, de așa, ca să-și poată lua patul în spate și să umble?

2. Câtă vreme le trebuie medicilor bunăoră până te vizitează, cu razele Röntgen? Și le mai trebuie putere, adevărat curent electric, apoi un aparat (mașinărie) foarte scump, adus din Germania; dacă vreau să-ți vadă stomacul, îți dau să mănânci un fel de pâsat și așa mai departe. Oa să poată sbura, le trebuie aeroplane, benzină, pilot și pe aeroplan multe-multe mașinării. La radio trebuie curent electric, sârmă, și zeci de mașinării. — Isus însă nu folosește nici un fel de medicamente sau leacuri, nici un fel de pregătire, nici

un fel de mijloc. Mai mult, el e în stare să vindece chiar și din depărtare. Că a atins urechia surdului, ochii orbului, a prins de mână pe fata lui Iair, înainte de a o învia, aceasta a făcut-o Isus numai ca să le arete celor de față că el dă și anumită însemnătate acestor semne. În schimb el vindecă pe servitorul sutașului din depărtare, pe un lepros numai cu cuvântul, iar pe Lazar tot numai prin cuvânt.

3. Cât de nesigură este încă și astăzi știința! Câtă vreme s'au năcăjit învățații până au reușit mai întâi să sboare? Cât s'a năcăjit contele Zeppelin până a fost în stare să-și cârmuiască balonul? La telegrafia fără de fir câtă vreme a lucrat Marconi, până a ajuns să dea idea radioului? Și apoi cu aeroplanele și cu zeppelinul numai când e vreme bună se poate sbura, iar radio vara te face nervos, atâtea sgomote îți aduce, din aer, iară când e vremea grea, trebuie închis, că dacă nu, atrage fulgerul. O singură greșală la un șurub trânteste aeroplanele și zeppelinurile la pământ și omoară oamenii, iar la radio te face să nu mai auzi nimica. Și oricât se vor strădui oamenii, nu vor fi în stare nici odată să învieze oameni ori și numai animale, să umble pe apă fără nici un instrument, să prefacă apa în vin numai cu cuvântul, să vindece bolnavul din depărtare și să oprească furtuna.

Prin urmare veniți să zicem și noi cu oamenii de pe vremea Răscumpărătorului: »nici odată nu am văzut ca această« și astfel recunoscându-l pe Isus Hristos de Domnul și de Dumnezeu nostru, să-i închinăm și să cădem în genunchi în fața lui, rugându-ne ca să ne aibă în grijă și paza sa și să ne mântuiască de cel rău. Iar când vom auzi vreun sfătos vorbind prostii, să-i spunem că nu putem crede sfătoșeniile și cu atât mai puțin prostiile lui, fiindcă sunt oameni mai cuminte decât el, cari au cercetat viața și minunile lui Isus și le-au aflat de adevărate și vrednice de credință. **Părintele Iuliu**

Foița „UNIRII POPORULUI”

Stări din Rusia

Ce povestește un Român făgărășan, care s'a înfors acum acasă din Rusia, unde a stat ca prinsonier timp de 18 ani.

de Valeriu Crișan

În zilele acestea a sosit acasă în satul lui de naștere Vad, județul Făgăraș, plugarul român Tămaș Mărginean, care timp de 18 ani a fost prinsonier la Ruși.

M'am dus imediat la el și am stat mult timp de vorbă cu el. Mă interesam să aflu, dacă este adevărat ce scriu gazetele noastre și gazetele din alte țări despre stările triste din Rusia de azi și doream să aflu despre lucrurile acestea chiar din gura unui frate Român, care se întoarce acasă după 18 ani petrecuți în Rusia.

Pentru cititorii gazetei noastre „Unirea Poporului” descriu aici mai pe larg cele ce mi-a povestit Tămaș Mărginean.

Jalnica poveste a vieții lui.

Părinte, — începe sârmanul om, care nise pare acum un om complet istovit de munca silnică ce a prestat-o acolo. — Ce să-ți spun și cu ce să încep, când mă gândesc prin câte suferințe am trecut! și bobi de lacrimi se furșează în colțurile genelor lui. În anul 1912 am fost înrolat în Reg. 23 de honvezi din

Făgăraș. Războiul deci m-a apucat ca militar activ și într'o bună zi, fără de a-mi mai fi putut lua rămas bun de la părinți, am fost ureați în tren și îndreptați spre frontul galițien. În primăvara anului 1915 am căzut prinsonier la Ruși, fiind rănit la mână dreaptă. Cu rana sângerândă și pe jos a trebuit să fac drumul până la Lemberg, unde am stat 2 săptămâni, iar de aici am fost duși într'un lagăr din Kiev. În spital am avut un tratament rău și cu rana încă nevindecată am fost îndreptat spre Siberia. Abia târziu i-s'a cicatrizat (vindecat) rana dela mână. A lucrat apoi împreună cu alți prinsonieri la calea ferată de lângă orașele Tomsk și Nowo-Nikolajevsk. În anul 1917, când s'a început revoluția și când putea să vie acasă, el era încă tot în Siberia, bolnav într'un spital, unde a zăcut aproape un an. Vindecându-se complet, împreună cu alți prinsonieri, au fost aduși în guberniile (județele) Kazan și Samaria, unde au lucrat până în anul 1920 la căile ferate și în minele de cărbuni. Din 1920, până a plecat spre casă, a lucrat împreună cu alți 420 de prinsonieri sub pază militară în Caucaz, în minele de cărbuni.

Stările din Rusia.

Nu mai poți compara (asemăna) stările de lucruri, cari erau în Rusia când a-ți fost dtră, părinte, pe acolo, cu cele de azi. Dacă pe atunci — îmi spune Mărginean — era acolo bogăție și belșug la fiecare casă și în piață, azi e o mizerie mare și lumea moare de foame. Pământul, atât la sate, cât și la orașe, e conside-

rat, împreună cu toate instalațiile industriale sau comerciale, ca o proprietate a Statului. Toată lumea lucrează pentru Stat. Tot ce produce plugarul, meseriașul sau industriașul de mare, formează averea Statului, care adună toate produsele acestea și le depozitează în magazii mari, făcute anume spre acest scop de unde apoi primește fiecare om cu talon (bon) hrana lui de pe o zi. „Kalhozuri” numesc aceste moșii mari, cari sunt considerate ca un tot nedespărțit și toți lucrează de valma în aceste „kalhozuri”. Rușii au vădit apoi în anii trecuți aceste produse în țările străine pe prețuri de batjocură, pentru că scădă de tot și prețul produselor din aceste țări și în felul acela să se producă nemulțumiri, tulburări și răscoale și în țările acele. Acest „dumping” (războiu economic) rusești ajuns la un rezultat contrar, căci în Rusia s'a făcut foamete mare și mureau oamenii de foame. Toate bucatele, chiar și laptele, se adună la primărie, de unde apoi primesc zilnic câte 1/2 fund (200 grame) de pâine pe zi și câte o legumă de fiecare persoană. Nu poți tăia nici un pul de găină, sau un purcel fără de o comisiune în scris, dată de primărie, unde este om de încredere de-al guvernului bolșevic. În orașe nu mai sunt restaurante.

Viața socială atât la orașe, cât și la sate e în agonie (trage să moară cu totul). Copii de 6—7 ani sunt răpiți din brațele părinților și sunt duși în colonii, unde îi cresc, ca niște dușmani ai credinței creștine, întocmai așa cum făceau Turcii pe vremuri răzind copii

Școală superioară pentru țărani

Un început cuminte în orașul Sighet din Maramureș

Aflăm cu multă bucurie că în orașul Sighet din Maramureș, s'a făcut de curând un început foarte cuminte. În acel oraș „Astra” culturală are un despărțământ deosebit de harnic, pe care îl conduce un doctor inimos și întreprinzător în lucruri bune, *Dr. Vasile Ilea*. Tânărul doctor încearcă necontenit, pe toate căile, cum ar putea fi mai folositor poporului din acel ținut mărginaș al țării noastre. Și reușește aproape totdeauna să facă lucruri de laudă. Mai presus de toate însă reușește să țină inima în oameni și să-i încălzească pentru avânturi și înălțături și de folos.

În ziua de 17 Februarie despărțământul Sighet al „Astrei” a izbutit să deschidă cea dintâi *școală superioară pentru țărani* din întreaga țara noastră.

Ce vrea doctorul Ilea cu această școală? Vrea să răscolească pe oameni de prin sate și să-i rupă dela vetrele lor, ca să-i facă „domni”? Vrea să înmulțească numărul celor ce mor de foame cu plivasul și cu peana în mână? Nu. Nu asta vrea școala țărănească superioară!

Școala cea nouă dela Sighet, gândită într-o clipă norocoasă, are de scop să aduse, an de an, pe un timp anumit, o seamă de școlari bătrâni dintre săteni, oameni cu rosturi, cu casă și cu masă, cărora 10—12 căturalari de inimă să le împărtășească cu bună rădăială celea mai de lipsă învățături, spre a se putea război mai bine și mai ușor cu greutatețile vieții de astăzi.

Durere, la noi, la Români, până acum, sătean, plugar, țaran însemna prostime, înapoiere. Țaran era un fel de cuvânt de ocară, pe care fiecare negreață, fiecare „nădrăgar” îl rostia de pe căpriori, din podul casei cum se zice. Iar de aici porniau o mulțime de amărăciuni și de pagube, și pentru norod și pentru

țară. De aceea a sosit vremea ca să nu mai fie așa. A sosit timpul ca și sumanele dela sate, și cămeșile albe dela talpa țării să se ridice, nu numai la vaza ce li-se cuvine, ci și la cunoștințele și lumina cari fac viața mai înălțată, mai ușoară. Ne trebuie, pretutindeni, țărani cu carte, cu învățatură mai multă decât cunoașterea buchilor, cari să poată răzbate mai cu demnitate și mai cu ușurință prin valurile lumii, nu numai spre folosul lor ci al neamului întreg.

Asta o vrea doctorul Ilea cu școala sa dela Sighet. Și asta este cântecul vremii de astăzi. Domni, nădrăgari, răsar ei destui, și fără indemn. Azi-mâne vor întinde pe dracul de coadă și se vor mânca unii pe alții. Iar puterea, zăstămul, rămâne tot acolo, la plug și la mustul pământului.

Școala dela Sighet s'a deschis cu 35 de școlari-săteni, cari 4 zile din săptămână stau la carte, iar 3 zile se întorc să-și ducă înaintea gospodăria la casa lor. Deocamdată cursul ține 6 săptămâni. Apoi vine alt rând de logofeți, din alte sate.

În lista învățăturilor au: agricultura, albinărit, creșterea pomilor, cooperării și asociații țărănești, cultura la sate, igienă, cântări, cunoștințe de legi și întărirea corpului. *Ne miră cum a scăpat din program religia, învățăturile pentru adâncirea credinței și deprinderile sufletești după preceptele evangheliei?* Credem însă, că se va adăuga nesmintit și acest studiu al religiei, care trebuie să fie căpetenia tuturor!

Felicitam pe doctorul Ilea și pe colaboratorii săi pentru noua școală dela Sighet și vom urmări pas de pas această școală, care, întregită și cu religia, va fi o pornire de cel mai mare folos pentru timpurile de acum.

I. Târnăvă

† Aurel Ciato

Un om de inimă și un bun gazetar

Oamenii sunt de multe feluri și tot așa și viața lor. Unii trăesc numai pentru ei și pentru ai lor, alții însă muncesc toată viața o atare muncă, încât din ea câștigă întreg neamul ori chiar întreaga omenirea. Cei din urmă sunt de regulă oamenii cărții, meniți a conduce popoarele prin porunci, sfaturi și pilde la bruma de fericire câtă se poate găsi pe pământ. Conducătorii popoarelor li putem împărți, însă, iarăș în două părți. Unii cari îndrumă prin porunci și legi și ca atare sunt cunoscuți de toți supușii. Ba adeseori li-se fac serbări întregi pentru a-i cinsti. Alții mai necăjiți, cari îndrumă poporul numai prin sfaturi, și cari prin munca lor se fac advocați fără plată al binelui obșteșc, și cari adeseori, fiindcă n'au puterea legii în mână, sunt necunoscuți și foarte puțin cinstiți până când sunt în viață.

Aurel Ciato, pe care vrem să-l facem cunoscut cetitorilor noștri, a fost un om al cărții și al condeiului, un conducător sufletesc al poporului. N'a avut puterea legii în mână, dar a avut dragoste mare de neam în inimă, care l-a făcut să apere, contra Ungurilor, interesele românești chiar când știa că el personal va suferi din aceea cauză.

S'a născut în Blaj la anul 1872, tatăl său fiind Ludovic Ciato, avocat vlădicesc. După starea familiei, ar fi putut deci să-și câștige o slujbă grasă și tihnită, dar el nu voia să ospăteze la masă ungurească. — E lucru știut, că Românii, cari au apucat în vremea ungurească la slujbe mari, nu mai prea făceau pe Românii. — Ciato își caută din contră o astfel de ocupație care să-i permită ca în fiecare zi să poată spune un cuvânt de îndrumarea ori de apărarea neamului său românesc. Această ocupație nu putea fi alta decât gazetăria. Aurel Ciato a fost un mare gazetar. Numele lui a străbătut, în lumea gazetelor, încă de mult, peste Carpați.

A lucrat la gazetele „Unirea” din Blaj și la „Tribuna” din Sibiu, a fost redactor-șef al ziarului „Lupta” organ oficial al partidului na-

creștini și ducându-i în Turcia, unde creșteau din ei pe așa numiții „ieniceri”, cari erau apoi cei mai mari dușmani ai creștinilor. Sunt sfâșietoare de inimi scenele acestea când sunt răpiți acești copii, cărora le spun bolșevicii să se roage guvernului sovietic, care le va da lor apoi pâine și haine...

Bisericiile sunt închise, iar unele prefăcute în magazine. Nu se mai țin Duminecile și sărbătorile creștine, ei numai „bolșevicși prasniki” (sărbătorile bolșevice). Nu se mai fac jocuri și petreceri și nu vezi nici un zimbet pe fața celui cu care te întâlnești și stai de vorbă. Vor să distrugă credința din inimile Rușilor și-apoi dacă omul n'are credință prin ce se deosebește oare de dobitoacul din grajd? Dacă vor reuși să stingă luminile credinții din inimile și sufletele Rușilor, Rusia va orbeca în întuneric. Poporul dela sate e însă bun și azi, și în zilele de Dumineci și sărbători se adună prin case particulare, se roagă lui Dumnezeu și plâng pe ruinele Rusiei de azi...

Armata fac 2 ani și puterea pe care se bazează stăpânirea bolșevică e armata.

Pe cei cari vorbesc și numai o vorbă împotriva stăpânirii, îi ridică dela casele lor în miez de noapte și îi duc prin fundul Siberiei, de unde nimeni nu mai aude baremi de numele lui. Frumoasa și viteaza armată ce o compuneau cazacii de Don și Cuban, a fost desființată și acești cazaci, cari de mici copii erau militari și creșteau în tovărășia cailor lor dragi și nedespărțiți de ei, au fost depărțați acum prin pustietățile Siberiei. În armata de acum

sunt numai două grade: soldații de rând și superiorii (ofiterii), cari se deosebesc numai prin aceea, că au un patrat pe mâneca tunicii.

Ce să vă mai spun despre stările de acolo? Oamenii de acolo, bărbați, femei și copii, sunt niste cadavre vii, niste robi, cari muncesc o viață întreagă o muncă silnică, fără de-a cunoaște și ei câteva clipe de bucurie și odihnă. Aici o fi ea criza financiară, dar trebuie să mulțumiți lui Dumnezeu, că aveți ce mânca și mâncați ceea ce vreți; lucrați ce vreți și când vreți și puteți dispune liberi de moșioara și agoniseala d'ă. Cui i-e dor de raiul bolșevic, n'are decât să meargă acolo și sunt sigur, că după maximum o lună de zile ar dori să zboare cu aeroplanul din acel iad, loc de chinuri, și să se întorcă pe pământul liber al acestei Românii, mântuindu-se în sufletul lui de dorul după cei rămași acasă...

În cei optsprezece ani cât a stat în Rusia rar s'a întâlnit cu Români, așa încât a vorbit mai multe rusește și în vorbirea lui folosește adeseori acum cuvinte rusești: uje, toje, snejna, izviniaite poj-lusta (adecă, as-menea, se poate, scuzați vă rog) etc. Ca și Robinson Crusoe (un călător vestit, eroul cel mai de căpetenie al unui roman englez, tradus pe urmă în toate limbile lumii). În singurătatea lui, așa a trăit și el acolo până în anul 1929, când a primit prima „carte” cu vești de acasă. Atunci i-a scris pentru prima oară adresa lui rusește dl Ilie Boeriu, grafier la Judecătoria Șercaia, care a fost și el prizonier în Rusia 3 ani. Dacă nu e scrisă adresa și cu litere rusești, cei că-

rora le sunt adresate scrisorile în Rusia nu le primesc, fiindcă nu cunosc magistrii postali alfabetul latin. Despre lucrul acesta ne-am convins și noi când am fost în Rusia, am văzut poștari, notarii și alți funcționari, cari nu cunosc sau alfabetul latin.

Între timp el a fost declarat de mort de către autoritățile noastre de aici. A rugat atunci pe un văr de-al lui, pe dl Dr. Emil Boeriu adv. în Petroșani, jud. Hunedoara, să-i facă un pașaport, ca să scape din Rusia. Prin intervenția dlui avocat Dr. Emil Boeriu, Ministerul de externe din București sub nrul 66965 din 14 Nov. 1929 i-a eliberat un pașaport lui Tamaș Mărginean. Pașaportul a fost trimis consulatului nostru român din Varșovia, care l-a trimis consulului polon din Moscova, dela carea l-a primit exact după *trei ani*, adică în luna Nov. a anului, 1932. În tot timpul cât a stat în Kazkaz a trebuit să plătească, tot din 3 în 3 luni, câte 15 ruble ca „podensto”, „taxă de liberă petrecere în țară”, taxă de ubicațiune. În 28 Dec. anul trecut a pornit la drum din satul Ievski și s'a urcat la tren în gara Njemetchi, din jud. Cerskoii. Pentru foaia de drum rusească a plătit 50 de ruble. La Moscova consulul polon i-a pus viza pe pașaport, petru a putea intra în Polonia. Pe drum s'a întâlnit cu 2 Români din jud. Sibiu și ei tot prizonieri și au plătit pe tren unul fiecare, din Moscova până la granița polonă 65 ruble. La vama Stob bolșevicii le-au luat toți banii și toate însemnările ce le-au avut ei și numai din mila conducătorilor

țional-român din Ardeal, care gazetă apărea mai de mult la Budapesta. Această slujbă o făcea în timpul când studia încă la Universitate.

Reîntorcându-se la Blaj, scoate aici și îngrijește «*Revista politică și literară*», la care printre mulți alți conducători a scris și dl Maniu un articol «*Zile Mari*» care n'a plăcut Ungurilor și pentru care era să fie judecat.

Aurel Ciato nu și-a arătat însă dragostea față de neam numai prin scris ci și prin faptele sale. Astfel în timpul cât a fost student la Universitate, a fost conducătorul tinerimii române, făcând multe neazuri conducătorilor unguri de atunci, cari nu-i puteau vedea pe Români decât săraci și proști. Alături de cei cari au dus împăratului din Viena vestitul «*Memorand*» — plânsoare —, a fost pedepsit și Aurel Ciato cu un an de zile închisoare.

În războiul încă s'a dovedit a fi omul datoriei. Fiind înrolat, a trebuit să-și facă slujba de militar, dar încontinuu se gândea la neamul românesc și la nevoile lui. De aceea când revoluția a pus sfârșit războiului mondial, el vine fuga la Blaj, unde, deși slăbit cu sănătatea, intră în garda națională, care a rânduit stăpânirea românească pe valea celor două Târnav.

A scris în viața sa și poezii. Cu toate că s'a purtat atât de bine în lupta națională de sub stăpânirea ungurească, el, când s'a făcut România-Mare, n'a lăcomit la «*ciolane*» ca mulți alții, ci a rămas tot la slujba sa de scriitor și de gazetar. În această slujbă a crescut, în ea a îmbătrânit. În ultimul timp suferea cu inima. Numai sticlulele multe din buzunar îl ajutau contra boalei, care în orice loc și în orice timp îl amenința cu ciuntirea firului vieții.

În anii din urmă a fost făcut membru al ordinului Ferdinand I., drept răsplătă pentru stăruințele sale în pregătirea și înaintarea suflotească a Românilor ardeleni. Moartea l-a învins în trenul accelerat București—Cluj, când era aproape de Sinaia. În mormântarea i-s'a făcut la Cluj, unde-i era și familia, cu mare cinste și onoruri așa cum se cuvine unui luptător național.

Să-l însemnăm cu toții în inimile noastre și să fim convinși, că un neam lipsit de asemenea oameni, ar pieri.

Nic.

Noutăți politice din țară și străinătate

Dela Parlament.

Parlamentul în săptămâna din urmă s'a ocupat cu dezbaterile legilor financiare depuse de d. ministru Madgearu, precum și cu proiectul de lege pentru organizarea finanțelor locale (județe, orașe, sate), depus de d. Mironescu, ministru de interne. La Cameră s'a continuat și discuția modificării legii Mărzescu.

Într-o ședință a Camerei, în urma interpelării dlui Dimitriu — fost ministru liberal, — asupra înzestrării armatei cu armamentul necesar, s'a produs o hărțuială aprigă între d. general Samsonovici, ministru armatei și d. Duca, șeful partidului liberal. — A trebuit să ia cuvântul și d. prim-ministru Vaida, ca să mai potolească lucrurile.

Intocmirea noului buget.

D. ministru de finanțe Virgil Madgearu, a avut o grea sarcină cu întocmirea noului buget pe anul 1933/34. Mai ales a mers greu din cauza reducerilor ce au trebuit să se facă din partea ministerului Instrucțiunii și cel al armatei. În cele din urmă d. Madgearu a putut isprăvi întocmirea bugetului, care e de 23 miliarde și 400 milioane Lei, cu 8 miliarde mai puțin decât cel din anul trecut, dacă se ia în socotință și bugetul extraordinar.

Într'un consiliu de miniștri acest proiect de lege a și fost aprobat, iar de prezent este depus la Cameră, care singură e în drept a-l vota.

Tot cu acest prilej d. Madgearu a mai depus pe birourile Camerei încă vre-o câteva legi financiare.

Frământări în lagărul partidelor.

În timpul din urmă în sinul diferitelor partide se observă mișcări și frământări.

Mareșalul Averescu din leu s'a făcut miel. Dânsul de doi ani de zile nu mai voise să dea ochi cu M. S. Regele, de năcaz că în 1931 a fost adus la putere d. Iorga și nu Dsa. A început chiar să atace Coroana prin faimoasele articole din ziarul averescan «*Indreptarea*», articole, semnate cu XXX.

Iată că acum deodată se desbracă de platoșa de luptător și se prezintă smerit în fața treptelor Tronului, de unde așteaptă nădejdi bune. — A doua zi după audiență Dsa a dat de știre (prin un comunicat) că s'a înțeles în vederea viitoarelor alegeri cu d. Grigorie Filipescu, președintele partidului conservator (cel contra conversiunii).

Unele gazete spun că ne-am afla în preajma unei noi schimbări de guvern. Aceasta cu atât mai vădită că în rândurile partidului național-țărănesc dela putere a dat din nou dihonă. — După ce se potolise furtuna stărnită de articolele dlilor Ionel Pop și Zaharie Boilă (nepoți ai dlui Maniu) publicate în ziarul «*Patria*», iată că acum vine d. Tilea și d. ministru Hațieganu cu chemăriștii și atacă pe cei mai apropiați de d. Maniu, despre cari spun că lucrează în ascuns contra guvernului Vaida. — Lupta din anul trecut dintre Chemăriștii și Acționiștii, acum se continuă sub forma de Valdiști și Maniști.

D. Vaida s'a dus la Cluj să-i împace. — Sfârșit bun acestor hărțuiri și dușmăni nu vor putea avea.

Din parte-ne spunem vorba înțeleaptă latinească: Prin bunăînțelegere lucrurile mici cresc mari, iar prin neînțelegere și cele mari se prăbușesc.

Partidul național-țărănesc să ia aminte, să nu se împerecheze, căci îl paște iarăși opoziția și poate altceva și mai rău.

Băncile americane în primejdie.

Ceeace în România trăim deja de aproape doi ani, adică prăbușirea și încetarea plăților din partea băncilor, a început să se ivească și în Statele Unite din America.

De o parte, în urma produselor atât agricole (bucate) cât și industriale (mărfuri) prea multe și prea scumpe și cari nu s'au mai putut vinde, de altă parte în urma noului războiu chino-japonez, lumea a început să fie neîncredătoare. Au tăbărit toți asupra băncilor ca să-și ridice depunerile.

Urmarea a fost că băncile în câteva zile s'au golit. A trebuit să pășească la mijloc statul și congresul american a votat o lege prin care trece toate băncile sub controlul statului. S'a introdus totodată moratoriul pentru depuneri, din cari nu se mai pot ridica decât 1—5%, la lună.

E în primejdie și soarta dolarului, care a început să ia drumul spre Anglia, iar la bursa din Paris dolarul nici n'a mai fost cotat (tărguit).

Noul președinte d. Roosevelt, care în 5 Martie a intrat în funcție, în locul dlui Hoover va avea de lucru ca să stăpânească această groaznică spaimă financiară, care a cuprins pe americani. — În cuvântarea sa (mesaj) către poporul american el și anunță că va cere puteri dictatoriale pentru ca să poată înfrâna criza uriașă prin care trece acum și America.

Arderea parlamentului din Berlin.

Lupta în vederea noilor alegeri din Germania — pentru Reichstag și dieta Prusiei — s'a deslănțuit de data aceasta cu o furie de bună.

După zilnicele ciocniri dintre naționaliștii lui Hitler de o parte, și dintre comuniștii și social-democrații de altă parte, cele din urmă s'a ajuns la aprinderea parlamentului din Berlin, a Reichstagului.

Luni seara, în 27 Februarie, pela orele palatului Reichstagului a fost deodată prins de flăcări, cari au izbucnit din mai multe părți. Cu toată truda pompierilor, focul a ars toată noaptea, iar dimineața din parlament mai era decât ziduri înegrite și ruine. Politicul a pus mâna pe un comunist din Olanda, Van der Luebbe, care ar fi recunoscut că el a dat foc parlamentului. Guvernul lui Hitler a dat vina pe comuniștii germani și a început o prigoană nebună contra lor și a socialiștilor.

În afară de foști deputați comuniști (100

de tren polonezi au putut ajunge până în Varșovia, unde consulul nostru le-a dat mâncare și bani de drum. În țară au intrat prin vama Grigore Ghica Vodă și au mers la Cernăuți, de unde, după ce au stat trei zile în carantină, au plecat mai departe și au ajuns la casele lor părintești.

Ochii lui îi lăcrămează, tatăl lui a murit în timpul războiului, iar mama lui l-a așteptat timp de 18 ani... și a murit în vara trecută pe buze cu cuvintele: Ah, scumpul meu fiu înstrăinat!... Sunt mii și mii de frați de-ai noștri, cari așteaptă să revie la casele lor. Dl Nicolae Titulescu, Ministrul nostru de externe, credem, că va lua măsuri, ca prin Consulatul polon din Moscova să fie repatrizați acești nenorociți, cari due o viață de robi în Rusia. Peste umărul și pieptul sârmanului Tâmaș Mărginean să mai cunoaște dunga ce i-a lăsat-o cureaua cu care trăgea la vagonetele de cărbuni din minele Caucazului.

„Fie pâinea cât de rea, tot mai bine'n țara mea” — repetă cu lacrimi în ochi el zicala românească și sârmanul frate înstreinat mulțumește lui Dumnezeu că a ajuns în satul său și știe că somnul de veci aici îi va fi lin, nu ca în pământ străin!...

V'am descris aici, dragi cititori, povestea sârmanului Tâmaș Mărginean, care a revenit acasă, după ce a stat 18 ani în prisoare rusească și el slăvește zilele pe cari le trăim noi azi în România-Mare.

au fost deținuți și puși la închisoare multe mii de alți comuniști și socialiști. Hitler a început pe față lupta pentru zdrobirea comunistilor (bolșevicilor) din Germania și pentru înfrângerea socialiștilor. Le-a oprit toate gazetele și le-a luat toate manifestele electorale. În săptămâna înainte de alegeri, în Germania a fost ca o adevărată revoluție.

Comuniștii zic, că Hitler, prin oamenii săi ar fi dat foc parlamentului, de care n'ar mai avea lipsă, fiindcă voește să introducă dictatura, iar de altă parte ca să poată pune vina pe ei, și să-i poată prigoni, cum a făcut Nero cu creștinii pe cari i-a învinuit cu arderea Romei.

Cu toată prigoana deslănțuită însă contra comunistilor și a socialiștilor, Hitler nu i-a putut înfrânge. Dovadă rezultatul alegerilor făcute în 5 Martie.

Rezultatul alegerilor din Germania.

Agenția „Wolffbureau“ anunță din Berlin. Rezultatul oficial al alegerilor pentru Reichstag este:

Au fost aleși 647 deputați, față de 584 în Reichstagul din Noembrie anul trecut.

Național-socialiștii au obținut: 288 mandate, față de 196. Voturi primite: 16,600,000 (43,70%)

Social-democrații aliați cu partidul de Stat: 125, față de 123. Voturi: 6,900,000 (18,20%).

Comuniștii: 81, față de 100. Voturi: 4,700,000 (12,20%).

Centriștii: 72, față de 70. Voturi: 4,300,000 (11,10%).

Frontul de luptă „Negru, Alb, Roșu“ (naționali-germani cu „Stahlhelm“ (căștile de oțel): 52, față de 51. Voturi: 3,000,000 (7,90%).

Populiștii Bavarezi: 19 față de 19. Voturi: 1,200,000 (8,20%).

Celorlalte partide mici li se vin 9 mandate.

Rezultatul alegerilor pentru Dieta Prusiei.

Odată cu alegerile pentru Reichstag au avut loc și alegerile pentru Dieta Prusiei. Rezultatul acestor alegeri este următorul:

Votanți 20.200.000.

Național-socialiștii 8.100.000 (43,60%) Mandate de deputați: 191.

Social-democrații 3.400.000 (16%) Mandate de deputați: 70.

Comuniștii 2.600.000 (12,70%) Mandate de deputați: 58.

Centrul 2.200.000 (15,80%) Mandate de deputați: 66.

Național-germanii 1.800.000 (8,70%) Mandate de deputați: 39.

Partidul populist german a obținut 1,1% (8 deputați), partidul creștin social 0,90% (4 deputați), partidul de stat (democrații) 0,70% (3 deputați).

Guvernul Hitler are majoritățile parlamentare necesare.

Statistica alegerilor publicată de ministerul de Interne al Reichului, arată că participarea la alegeri a fost de 88 și jumătate la sută.

Din 647 mandate, majoritatea guvernamentală care se compune din partidul lui Hitler, a lui Hugenberg și Papen, va dispune în Reichstag de 340 mandate.

În Dieta Prusiei, din 472 mandate, guvernul va avea 254.

Pentru național-socialiști au votat 3.500.000 mai mulți decât în Iulie trecut, 5.500.000 mai mulți decât în Noembrie trecut.

Comuniștii au pierdut în total peste 1.200.000 voturi.

Partidele mici au fost zdrobite.

Situația este aproape la fel în ceea ce privește alegerile pentru Dieta prusiană, unde social-democrații au suferit pierderi obținând 3.095.000 față de 4.067.000 voturi în alegerile trecute.

Cercurile politice oficiale subliniază că rezultatele din Berlin sunt cu deosebire însemnate, fiindcă pentru întâia dată de 13 ani încoace, capitala Reichului are o majoritate burgheză în loc de una roșie.

Războiul chino-japonez.

Retrași dela Liga Națiunilor, Japonezii au deslănțuit războiul împotriva Chinezilor, pentru provincia Jehol, din apropierea Manciuriei.

În timp de o săptămână i-au znoptit bine pe Chinezi, au cuprins orașul și provincia Jehol (cam cât Ardealul) și i-au silit să se retragă în dosul marelui lor zid chinezesc. De acum ar putea să fie și pace, dacă Chinezii s'ar împăca cu rușinea și pierderile teritoriale pe cari le-au suferit.

Dela Liga Națiunilor.

Văzând reprezentanții statelor întruniți la Geneva, că conferința dezarmării merge târâș-grăpiș, că învolala de pace vecinică, zis pactul Briand-Kellog, a fost călcat și în Asia și în America de Sud, au socotit să lege o nouă învolală, care să-i lege numai pe europeni.

Prin noua învolală statele cari iau parte la conferința dezarmării declară că nici într-o împrejurare nu vor recurge între ele nici la război, nici la forță (putere) ca instrument de politică națională.

României îi vine tare bine această nouă declarație, iscălită și de Rusia. Numai de nu s'ar trezi careva dintre statele Europei să facă cum a făcut Japonia cu China și pe urmă să întoarcă spatele Ligii Națiunilor.

Rătăcirea din urmă ar fi mai rea decât cea dintâi.

Dr. Coriolan Suceu

Din bătrâni

O luptă a lui Ștefan cel Mare cu Turcii

Am arătat în rândul trecut, cum Ștefan cel Mare a bătut cumplit pe Tătari, cari erau o primejdie mare pentru Moldova.

O altă primejdie și mai mare amenința nu numai Moldova, dar toată creștinătatea și această primejdie era a Turcilor.

În contra acestei primejdii încă a luptat strălucitul Ștefan și încă cu mult succes.

Turcii se supăraseră pe Ștefan Vodă pentru că se amesteca în afacerile Munteniei, înlocuind pe Domnitorii puși de Turci cu oameni, cari erau contrari Turcilor. Ștefan nu mai vol să plătească nici tribut și nici nu se învoi ca să implinească cererile prea mari ale Turcilor, de ale da 2 cetăți, cari îi serveau lui Ștefan chiar ca apărare în contra Turcilor. Îngânașii Turci, cari nu cumeșteau încă pe Ștefan, care bătuse pe Poloni și pe Uguri, au plecat cu o mare armată în contra lui Ștefan pentru a-l face ascultător poruncilor date de ei. Turcii trecură cu ușurință Dunărea și se îndreptară spre Vaslui.

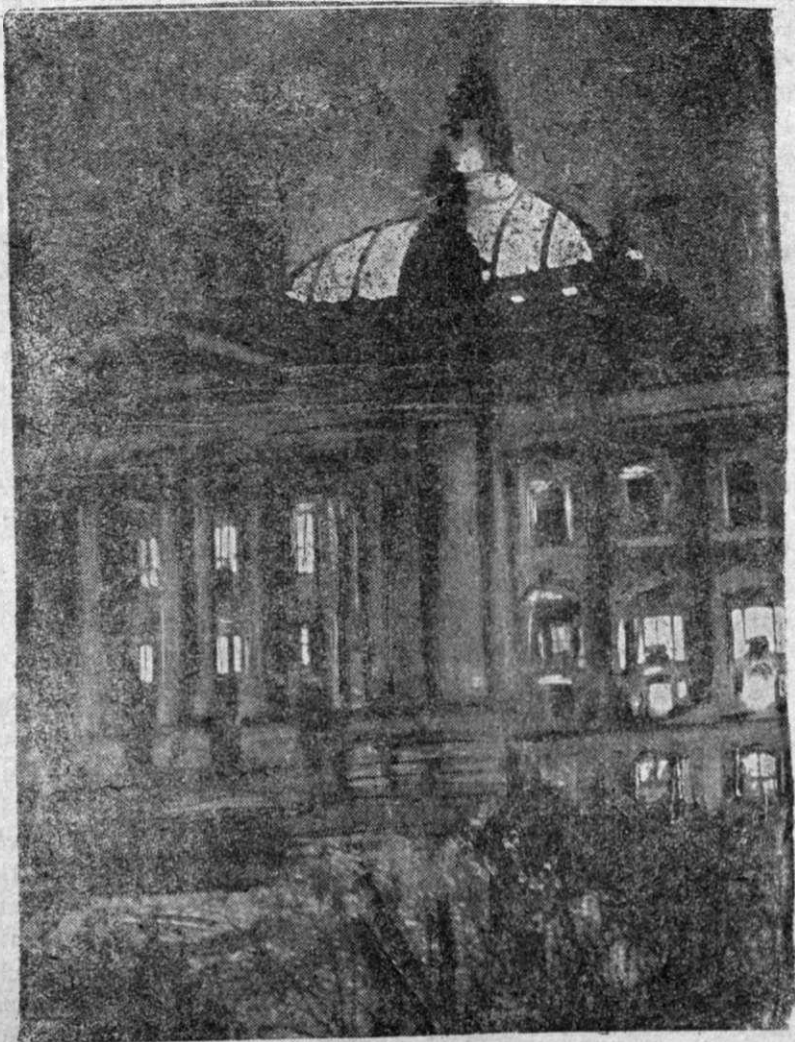
Ștefan Vodă, după ce pustii tot din calea pe unde aveau să vină Turcii, se așeză cu armata lui, sporită și de un mic ajutor primit dela Poloni și dela Săcui, la localitatea ce se chiamă Podul-Înalt, pe pârâul Racovăț, nu departe de Vaslui. Aici se întâlniră cele două armate și lupta începă în revărsatul zorilor.

Ceața și frigul dimineții și apoi necunoașterea locului adusă pe Turci în incurcătură. De toate acestea profită Ștefan și cu toate forțele atacă pe Turci din față și din flanc și, după o luptă eroică, Turcii fură bătuți. Marea învâlmășeală care se produse în rândurile armatei turcești Ștefan știu să o folosească pentru a prinde pe cei cari scăpaseră cu viață din învâlmășeala luptei. Mulți Turci au fost omoriți, foarte mulți au căzut prizonieri și o mare pradă a căzut în mâinile lui Ștefan. Cei cari au mai scăpat, în cea mai mare grabă, au trecut Dunărea, ca să vestească pe Sultan de marea înfrângere ce o suferiseră în Moldova.

Oastea moldoveană s'a îmbogățit din prada luată dela Turci: aur, argint, purpură cai și multe alte scule de mare preț.

Zidirea parlamentului german în flacări

Dăm aici o fotografie făcută în vremea când ardea mai cu toiu minunata zidire a parlamentului german din Berlin, una dintre cele mai frumoase zidiri ale Berlinului, zidită de arhitectul Paul Wallott între anii 1884—1894, așadară timp de 10 ani. A și fost o zidire cum mai rar. Cel mult zidirea parlamentului maghiar din Budapesta, de pe malul Dunării, dacă o mai întrecea. Se spune că astăzi n'ar mai putea-o zidi decât cu un miliard de Lei, așa frumoasă cum a fost. Focul l-a pus un comunist și încă din mai multe părți deodată, așa că nu s'a putut stinge nici decum. Pompierii au lucrat, dimpreună cu soldații, din răspuțeri, la stingerea focului, n'au reușit însă. În fotografia aceasta se vede focul din lăuntrul cupolei de sticlă, care este atât de luminată, dimpreună cu ferestrele. Din zidirea aceea grozavă n'au rămas decât niște pereți umezi de apa cea multă pe care au improșcat-o pompierii, și niște ruine fumegânde.

Dar Ștefan Vodă nu s'a îngâmfat în urma acestei atât de strălucite biruințe asupra Turcilor, ci a postit 40 de zile, cu apă și pâine. A dat poruncă, în toată țara, să se facă rugăciuni de mulțumită lui Dumnezeu, pentru ajutorul dat la învingerea dușmanului creștinătății și totodată, a mai poruncit ca nu cumva să cuteze cineva să zică, că aceea biruință i-se datorește lui, ci numai lui Dumnezeu.

Această biruință, a adus-o la cunoștință și principilor creștini din țările vecine, dar nu cu scopul de a se lauda și mări, ci numai pentru a le arăta, că temuții Turci pot fi învinși și în speranța, că ei îi vor trimite ajutor pentru ca în cazul când Turcii ar veni, să-și răzbune aceasta înfrângere, să le dea o bătaie și mai strașnică, ca cea pe care o căpătaseră.

Numai cu laude și cu promisiuni s'a ales victoriosul Ștefan, dela vecinii săi și nici de cum cu ajutor, căci această victorie a lui Ștefan a stârnit în vecinii săi numai invidie.

P. B.

Misiuni sfinte în Santău (județul Salaj)

Grandioasă procesiune euharistică

În zilele de 14—22 Ianuarie a. c. s'au ținut misiuni populare în parohia Santău (jud. Salaj) după noul plan și program de 9 zile satorit de misionarul diecezan și aprobat de către Excelența Sa I. P. Sf. Dr. Valeriu Traian Frențiu al Orăzii. — În urma acestui program zilele amintite au fost cu adevărat de fericitoare mângâiere și reculegere sufletească pentru credincioșii din Santău, cari sunt buni, zeloși și cu atragere față de sf. Biserică și lucrurile sfinte. Ba, dela venirea actualului lor paroh — dedați zilnic cu sf. Liturghie și alte servicii saere, părintele misionar nu i-a aflat nepregătiți.

Înă în ziua sosirii Preacuvioșiei Sale părintelui misionar Dr. Dominic Nicolăeș — preot franciscan — se face binecuvântarea euharistică, după care Preacuvioșia Sa ține predica de introducere, fiind biserica plină de ascultători. În cele 9 zile se ocupă cu toate statele de credincioși și lipsele și trebuințele lor sufletești, așa încât celea 18 predici și instrucțiuni religioase rostite cu un suflet cald și vorbă dulce, dar cu un glas pătrunzător și însoțite de pilde și asemănări din viața practică și documentate, nu numai au stors multe lacrimi, ci au stârnit îndemnuri de îndreptare în sufletele ascultător, primenind și reînviind pe de-a întregul sufletele acestor credincioși.

Că rodul sufletesc a acestor sf. misiuni a fost peste orice așteptări, se vede din faptul, că au fost 1648 mărturisiri și cuminecări, la cari s'au ostent Orații frații preoți Ioan Nemeș Silvas, Nicolae Câmpian Sauca, George Vereș Hotoan, Virgil Trușășu Sudurău, precum și Reverendissimul Domițian Cupșa protopop districtual, care în ziua de încheiere a sf. misiuni a pontificat la sf. Liturghie.

De remarcă, cu prilejul acestor reculegeri sfinte, și bucuria sufletească, ce au avut mamele în ziua de Joi, când și-au adus micii copilași în brațe, pentru a-se face la sf. Liturghie binecuvântarea acestor suflete gingașe și nevinovate. Ziua de Vineri, pomemirea tuturor morților din parohie, iar ziua de Sâmbătă — consacrarea familiilor la Isima sfântă a lui Isus — o întărire sufletească câștigată cu acest prilej sfânt a mișunilor — în amintirea căreia se binecuvântă o icoană așezată în biserică cu aceasta ocaziune, pe care creștinii apoi se întrec a-o avea pentru casele lor.

Duminecă — 22 Ianuarie a. c. — ziua încheierii acestor sf. Misiuni a fost de o rară splen-

doare sufletească. La finea sf. Liturghii se binecuvântă crucea de amintire a acestor zile, cu care se dă binecuvântarea papală cu indulgență deplină. Urmează apoi o grandioasă procesiune euharistică cu o deosebită solemnitate — prin comuna Santău — la care iau parte peste 2000 credincioși, între cari și creștinii romano-catolici cu parohul lor. În fruntea procesiunii e dusă Crucea de amintire a acestor sf. zile, urmând alte cruci, prapori, ieoane, fanfare, școlari, feciori, fete, credincioși, bărbați, femei întonând cântări sfinte, apoi peste 40 fete îmbrăcate în alb ca mirese, cu luminări în mâini, apoi 8 preoți glăsuind „Te ador Isuse“... iar alții tânguind spre baldachinul purtat de 4 ostași, unde era dus în triumf prin părintele misionar euharisticul Isus Hristos. — În jurul baldachinului feciori cu lampioane și un alt număr însemnat de fete plâpânde și pline de gingășie și nevinovăție, îmbrăcate ca de îngerași, altele cu luminări aprinse — în drăgălășenia lor, au ridicat aceasta sf. procesiune în solemnitatea ei. — După baldachin au urmat asociațiunile religioase cu dirigintele lor și cu un mare număr de credincioase, rostind rugi fierbinți. Procesiunea aceasta în solemnitatea ei cum a fost aranjată — putea să fie o mândrie sufletească ori și unde, chiar și în orașul cel mai mare din țară.

Intrându-se isă în biserică, se dă binecuvântarea cu sf. Euharistie, după care apoi paroh-protopopul local aduce mulțumită Preacuvioșiei Sale Dr. Dominic Nicolăeș pentru osteneala depusă în aceste zile, asigurându-l că va zela, grijind din toată inima de credincioșii Sântăuani, să urmeze indemnurile și propunerile luate cu ocaziunea sf. Misiuni. Exprimă și recunoștința acestor buni credincioși, cari vor pomemi multă vreme acestea reculegeri sfinte, rămânând sub impresiunea lor fericitoare, reimprespetându-o de câte ori vor privi Crucea înălțată în Biserică ca o amintire a acestor zile.

Țin se amintesc, că cu ocaziunea acestor sf. misiuni, toți intelectualii comunei au dovedit, că sunt conștii și vrednici de numele de creștini, așa domni, doamne, dsoare, la ce n'au întrelăsat nici frunțașii să arete aceasta, luând parte regulat la sf. predici și împărțându-se cu sf. Taine. Au dat în deosebi concursul parohului local — în ținerea acestor misiuni și au concurat la buna reușită — mai ales la pregătirea și aranjarea, sf. procesiuni, dl director învățător Petru Marchiș și familia dsale și corpul didactic, neuitând nici dl notar Vasile Pop să contribuiesă cu partea sa, ca întotdeauna. Și-au împlinit mai mult decât datorințele de cantor-învățător Radu Racoși, curatorul primar George Doarnă, până și fătul bisericii Dumitru Uglai. Cu un cuvânt toți.

Așa s'a lucrat la sf. misiuni din Santău (Salaj), încât la încheierea lor, fiecare din ceice au participat la acestea sf. reînviiri sufletești, au dus mângâiere și alinare în sufletele cele ce au auzit și văzut; iar părintele misionar Dr. Dominic Nicolăeș — o nespasă bucurie sufletească, — să-o împărtășiască Excelenței Sale Înalt Preasfințitului Episcop al Orăzii Dr. Valeriu Traian Frențiu, care a rânduit cu începerea anului sfânt 1933 programul atât de rodnic și potrivit pentru exercitarea și ținerea sf. misiuni populare în dieceza sa. Laudă lui Dumnezeu!

Florlan Găvrilașu
paroh-protopop onorar

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Conferințele „Astrei“ la Blaj. Un distins profesor dela Universitatea din Cluj, Dl Ștefan Bezdechi, a vorbit Duminecă, 5 Martie, în cadrele „Astrei“, despre încercări, făcute la Greci și Romani în vremurile dinainte de Hristos, de a ușura soarta celor săraci, fie că n'aveau pământ, fie că aveau pământ, însă era apăsător de datorii grele. Dl Ștefan Bezdechi a arătat că în lumea veche ori de câte ori s'a încercat a se face egale averile oamenilor prin iertarea datoriilor sau a altor măsuri de felul acesta, rezultatele au fost triste și nesatisfăcătoare. Întotdeauna a urmat sărăcie și nemulțumire generală. Cei săraci erau nemulțumiți că nu li-sa dat destul, iar cei bogăți că li-s'a luat din avere. Se distrugea apoi, ca și azi, creditul, industria și comerțul... Probabil pentru acest fapt, Atenienii, când deveneau majori, pe lângă altele mai jurau: „Voiu fi dușman oricărei încercări de iertare a datoriilor“. Și conferențiarul a dedus din cercetarea faptelor că fericirea adevărată nu stă în avere, în bogăție, ci în cuminenie, în a ști să te mulțumești cu puțin. Cu cât mai puține nevoi ai, cu atât mai fericit poți fi.

Spovedania și împărtășania de sf. Paști nu se poate face cum se cuvine dacă nu se pregătește omul cum se cuvine. Pentruca să ne putem însă pregăti după toată regula, e neapărat de lipsă să cetim următoarele două cărți: „Taina spovedaniei“ și „Taina tainelor: sfânta Cuminecătură“ din „Cărțile Bunului Creștin“ cari apar la Blaj și sunt scrise toate de păr. profesor Iuliu Maior. Cea dintâie costă 15 Lei, iar a doua 8 Lei, laolaltă 23 Lei: Mai adăogați 4 Lei porto poștal și le primiți acasă dela Librăria Seminarială din Blaj.

Un milion de ruble îngropate. Rubla e leul rusesc. Înainte de războiu, Rușii aveau bani (ruble de aur) care prețuiau ceva. Acum rublele lor de hârtie nu mai fac o ceapă. S'a aflat în Polonia o cutie în care erau peste un milion de ruble aur. Tot în cutia banilor s'au mai aflat documente despre armata rusească din timpul războiului. Se crede că această cutie a fost îngropată de generalul rus Samsonovici care a stăpânit în Polonia pe vremea războiului.

Prima femeie ministru în Statele Unite. Fostul președinte al Statelor Unite a fost un om priceput care vrând să facă bine lumii și-a făcut lui rău. N'a mai fost ales. În locul lui Americanii au ales pe unul care le-a făgăduit că îi va lăsa să bea cât vor. — Altă ispravă a noului președinte e numirea unei muleri ca ministru. De toate au fost până acum, numai ministru nu. Iată-le acum cocotate și aici.

Din păstor de vite — ministru. Ministrul Angliei la Paris este dl. Simson. Acest diplomat (așa se numesc ceice reprezintă interesele statelor între ele) a fost în tinereță păstor de vite. Observând un bogătaș cuminenia bălăntului, l-a trimis, pe speșele sale, la școală unde a făcut adevărate minuni, așa că în curând a ajuns nu numai primul din clasă și pe școală, ci chiar și pe regiune. Astăzi ocupă însemnatul post de ministru al Angliei pe lângă președintele republicii franceze, la

Rămășițele parlamentului german

Iată ce a mai rămas din marea sală de ședințe a parlamentului german. Doi pompieri încearcă să stângă focul care bântue cu furie, însă nu reușesc. În față se vede cum arde ceea ce a mai rămas din sală, iară de o parte apar rămășițele nearsse ale fotoliilor deputaților.

Paris, și este foarte mult stimat de toată lumea. La o masă a ministrului Olandei la Paris, a fost de față între alții mulți și dl Simson, dimpreună cu ministrul Statelor Unite Nordamericane la Paris. Acest din urmă a voit să-și bată joc de dl Simson și a zis: „Spuneți, Domnule coleg, adevărat este ceea ce mi-s'a povestit aici mai înalte, că adevărat în tinerețe ați fi păzit vitele?” Toți miniștrii au rămas foarte scandalizați de această întrebare, dl Simson a răspuns cu sânge rece: „De fapt, Domnule coleg, V'au informat foarte exact. Eu însă mulțumesc Domnului pentru aceasta, pentru că acestei împrejurări am să-i mulțumesc că cunosc pe toți bolidii încă de depart, ceea ce mi-a ajutat foarte mult în cariera mea diplomatică”. Pleasna dată ministrului Statelor Unite și-a avut efectul dorit.

Adormirea bolnavilor la operații se făcea până acuma așa că se așeza la nasul bolnavului câteva picături de anumite leacuri, până bolnavul adormea. Un vestit medic român făcea adormirea cu improșcarea în șira spinării a unui leac. Mai nou au încercat câțiva medici un nou metod de adormire în cursul operației, și anume li-se improșcă anumite leacuri în vână. Se spune că acest metod ar fi cel mai bun.

Amiază cu un Leu. Cetim în Nr. 11 din 5 Februarie 1933 al gazetei populare „Sonntagsblatt” din Timișoara, din cuvânt în cuvânt, ceea ce urmează: „Amiază cu un Leu. Se poate și una ca aceasta? Da! În școala populară din partea de oraș numită Iosefina a Timișoarei învățătorul Turturea a început o acțiune, dând elevilor săraci o amiază bună cu 1 Lei. 1—2 farfurii legume, pușină carne pe ea și o bucată de pâine. Și toate acestea cu 1 Lei. Zilnic mănâncă acolo 250—270 copii. Și mâncările sunt atât de gustoase, încât și eu m'ași așeza, dacă nu mi-ar fi rușine ca unui preot, cu copiii la masă și ași mânca bucuros din ele. Și precum ne povestește acest învățător harnic, care n'are copii și vede în copiii săraci pe proprii săi copii, nu păgubește, pentru că totdeauna curg și daruri. — Oare nu s'ar putea face aceasta și altundeva?... Loc pentru aceasta este în fiecare școală. Se găsește și o femeie, care fierbe leftin. Lipsește așadar numai cineva

care să probeze. Deci la lucru cu curaj!” — Se spune că popoarele conlocuitoare nu spun despre noi decât rele. Iată aici un preot șvab, care laudă foarte mult pe un învățător bun de al nostru, pentru că are ce lauda în el. Și noi suntem de părerea că ne-ar lauda pe oricine dacă ar afla cu ce să ne laude.

Dare de seamă. În săptămâna trecută dl senator Dr. Ioan Bianu din Blaj a cercetat iară mai multe comune de pe Târnava-Mică. A asistat la mai multe constituirii de ale consiliilor comunale și întreținându-se cu consilierii i-a îndemnat la muncă dezinteresată, la colaborarea armonioasă și i-a rugat apoi să fie fruntașii satului, să îndemne pe concetățenii lor la împlinirea datoriilor față de Stat, cu deosebire să-i îndemne la plățirea dărilor (impozite). A adunat în fiecare comună poporul, ascultând plângerile de interes local, dându-le sfaturile necesare și punându-i la curent cu situația politică și mai ales cu situația economică și financiară. Sătenii sunt foarte bucuroși de eșirea parlamentarilor printre ei și de interesul ce li-l poartă. Sunt primiți cu toată dragostea din partea lor, rămânând foarte satisfăcuți și mulțumiți. Dl senator Dr. Bianu în ziua de 26 Februarie a luat parte și la adunarea generală a Societății meseriașilor și industriașilor români din Blaj, cărora încă le-a făcut o mică dare de seamă despre situația politică și mai ales despre situația în care se găsește așezarea capitalei de județ în Blaj.

Un groaznic și înflorător omor. Tânărul Costache Ivan din comuna Vlădeni, de lângă Botoșani (Moldova), și-a ucis cu toporul pe tatăl său și pe mamă-sa vitregă și pe trei copii ai lor, nelăsând în viață decât pe un singur copilăș, pe Nicolae Ivan. Pe urmă i-a înecat în casă și și-a petrecut o săptămână întreagă fără întrerupere. După o săptămână micul Nicolae a spus primarului ce a făcut Costache, iară acesta atunci s'a urcat în pod, a scris o epistolă lungă, în care arată cât i-a chinat tatăl său și vitrega sa, iar pe urmă și-a tras cu două revolve în tâmplă, murind numai decât. Ingropăciunea celor 6 morți s'a făcut Sâmbătă după amiază, fiind de față aproape toate satele din jur.

O insulă nimicită de cutremure. Cele mai multe cutremure se întâmplă, de o vreme încoace, în Japonia. În ziua de 3 Martie cutremurul de pământ a nimicit cu totul insula japoneză Hokaido, iar după cutremur a urmat o furtună grozavă pe mare, așa că valurile mării au măturat tot ceea ce mai rămăsese nedărâmat, iar îndată după aceea a urmat un frig groaznic. Până acuma s'au găsit 1380 morți și 276 răniți. Dispăruți sunt 696. În cuprinsul districtului Iwate au fost nimicite de cutremur 2000 case, iară de valurile mării 3000, mai sunt apoi inundate alte 6000 case. Cel mai mulți nenorociți sunt pescarii de pe țărmul mării. Se crede că sunt peste 3000 morți, dar nu se pot găsi, din cauza apelor și a marelui frig.

* Atragem atențiunea CITITORILOR NOȘTRI asupra știrii de Inserate a fabricii HEINRICH FRANCK SOEHNE S. A. R. pentru industria produselor de cafea, București-Brașov.

Să sădim pomi mulți

Ministerul agriculturii și domeniilor a hotărât, ca în a doua jumătate a lunii Martie să se facă în toate satele serbarea pomului. Trimișii Prefecturilor și ai Camerelor de agricultură, precum și preoții și învățătorii, vor da tot sprijinul, ca aceasta serbare să reușească cât mai bine. Se vor da învățături despre pomi și se vor sădi pomi mulți, pe cari sătenii vor fi datori să-i îngrijească cât se poate de bine, pentru ca să slujească de pildă tuturor acelor, cari doresc să-și facă o livadă frumoasă de pomi.

Pomii sunt o bogăție și cine are pomi mulți, are de toate. De aceea sătenii să meargă cu drag la serbarea pomului și să învețe bucuros cum să-și sădească un pom ori doi în grădină.

Pământul țării noastre este foarte potrivit pentru sădirea pomilor și vremurile încă sunt bune, așa că pomii pot rodi bine.

S'a socotit, că sunt în țara noastră cu totul vre-o 75 milioane de pomi, dintre cari numai pruni sunt 50 de mi-

„Aveți toată dreptatea?”

La o cafea cu lapte bună și tare se adaugă mult încercatul adaus la cafea

„Veritabil Frank”!

Atunci Vă place, este sănătoasă și estină!

Insă numai „Frank” — cu marca „Rășnița de Cafea” — trebuie să fie!

lioane, iar 25 de milioane sunt meri, peri, vișini, cireși, nuci și altfel de pomi.

Poamele din țara noastră sunt foarte căutate în țările străine. Mai multe poame cumpără dela noi Germania, Polonia și Cehoslovacia.

În anul trecut numai din trei comune din județul Tighina, s'au vândut 1400 vagoane de poame.

Dintre poamele din țara noastră mai căutate sunt nucile. Prețul nucilor din întreaga lume se hotărăște totdeauna după câte nuci se fac la noi în țară. De aici se poate vedea cât sunt de bune și de pretuite nucile din țara noastră.

Prunii dela noi încă rodesc bine. Prunele însă nu se prea pot vinde în străinătate așa cum se culeg de pe pom, ci numai uscate. Noi însă mai bucurăm pregătim din prune țuică. Și aceasta este o mare greșală a noastră, căci străinii nu prea cumpără țuică dela noi.

La noi, în întreaga țară sunt 35.000 de cazane pentru fiert țuică și numai 1700 de cuptoare pentru uscat prune. Mai bine ar fi dacă am avea numai 1700 de cazane și 35.000 de cuptoare pentru uscat prune. Atunci și din prune am avea câștig mai bun și străinii le-ar cumpăra mai bucuri.

În Jugoslavia, de pildă, sunt numai 39 milioane de pruni și au 30.000 de cuptoare pentru uscat prune și numai 1400 de cazane pentru fiert rachiu. Ei vând cu mult mai multe prune decât noi.

Să sădim pruni, meri, peri și mai ales nuoi, iar pe cei sădiți să-i îngrijim bine.

Orice avere, dacă e lăsată pradă dușmanilor, se nimicește. Așa și pomii, dacă nu se grijește, nu rodesc și se prăpădesc.

Serbarea pomilor din anul acesta să fie o zi de îndemn și hotărâre pentru toți ca să sădească și să îngrijească pomii.

Ion Popu-Câmpeanu

Din Biseni-Secaș

În comuna Biseni (Beșințu) T.-Mică, în ziua de 5 Februarie a. c., a fost o frumoasă sărbătoare, fiind adunați învățătorii Cercului Cultural No. 7 Ohaba, în loc.

Localnicii au dovedit cu prisosință (nu ca Roșienii) că sunt iubitori de cultură, alergând la școală, cu mic cu mare, sala fiind prea mică.

I-au atras și programul bine întocmit cu: cântări, poezii, și două piese teatrale. În special, „Arvine și Pepelea” a lui Alexandri, jucată de doi absolvenți ai Școlii de Arte și Meserii, au stărnit lungi aplauze. Într'adevăr putea fi jucată și într'un orașel.

Tot în aceasta zi fruntașul locuitor al acestei comune, un vechiu abonat al „Unirii Poporului”, Ilie Ungurean și soția Maria, au avut fericitul dar de-ași celebra, împlinirea unui jumătate de veac (50 ani) dela cununia lor.

Acest fruntaș este fratele Dlui părinte Nic. Ungurean din această comună. E un vechiu luptător pentru binele comunei, pentru care a fost răsplătit în repetate rânduri cu cinstea de primar.

A fost cunoscut pe vremuri în toată „Varmeghia” A'bei de Jos, și mulți au ospătat în casa Dlui cea mult primitoare.

Dumnezeu să-i dea încă mulți ani buni, și de azi înainte.

Coresp.

Când baba nu moare

O bătrână îngropată de vie este scoasă din mormânt de groparul care o astupase

1. *Cine era și din ce trăia bătrâna Maria Petruț.* Maria Petruț din comuna Fratelia, jud. Timiș Torontal era o bătrână de 66 de ani; o bătrânoasă uscată ca scândura, cu bastonașul în mână și cu sărăcia în casă. Bărbatul îi murise de mult, de beție; îi murise unul după altul și copiii, tot de aceeași boală. Singură, străină baba a alunecat pe cărarea copiilor și a bărbatului: s'a apucat de beut.

Poate de urit, poate de necaz.

Moartea babel

În zilele din urmă baba bea tot ce agonisea și nu odată i-se întâmpla să doarmă pe unde o apuca noaptea. Iată că într'una din zile cineva o găsește înghețată în zăpadă. Și de veste, creștinii aleargă, o ridică și o duc la vatra caldă a unui sătean. O spală cu apă caldă, o freacă cu zăpadă, dar bătrâna nu suflă. E moartă și pace. Omul, incredințat de medic cu dovedirea morții, spune că e moartă. Oamenii pun mâna, și dovedesc cheltuelile.

Femeile o pregătesc pentru cele veșnice și popa o prohodeste. Căci bătrâna cu toate păcatele ei era iubită de săteni, fiind nelipsită dela nuntă ca și dela moarte.

Preotul după prohod ține o cuvântare înduioșătoare, femeile plâng și satul pornește spre cimitir în urma sicriului.

Vaet din pământ

După săvârșirea celor sfinte oamenii se întorc care-și pela casele lor. Rămase singur groparul, aruncând deasupra sicriului cei din urmă bulgări. Omul arunca lopeți după lopeți, când deodată i-se păru că aude undeva un vaet. Se opri și se propti în coada lopeții, ascultând. Nu-se auzi nimic și omul își urmă lucrul. Dar iar se auzi același vaet. Omul ascultă iar. Preotul și cei din urmă oameni pleaseră. În cimitir nu era nimeni, doar zăpada și frig și pe cerul albastru al serii ce se apropia era o stea. Pe om îl apucă groaza și își văzu de lucru mai cu zor ca să nu-l apuce noaptea.

Deodată se auzi un zgomot, lovituri, țipăte ascuțite. De data asta omul auzise bine, glasul era al leii Marii.

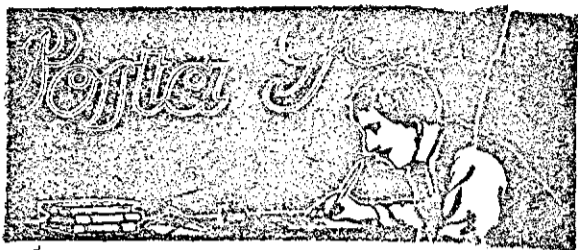
Sări în mormânt și începu să arunce pământul afară. Aruncă până ajunse la sicriu, ridică capacul și fără să zică nimic sări afară și o luă la fugă spre sat. Cum fugea strigând în gura mare, câinii și copiii satului se laară după el. Oamenii îi ieșiră înainte și, oprindu-l, omul le spuse întâmplarea cea plină de groază. Vestea sa cu părul vâlvoi și cu ochii ca fulgerele se răspândi repede peste sat. Oamenii nedumeriți se adunară pâlcuri, pâlcuri, vorbeau să meargă la cimitir că se apropie noaptea, dar nimeni nu îndrăznea s'o ia înainte. În cele din urmă preotul satului se puse în fruntea lor și cei mai mari, uitându-se peste umerii celor mai mici, se apropiară de cimitir. Era acum seară, senin și lună. Când ajunseră la groapa proaspătă, pe movila de pământ din dreapta văzură o ființă ghemuită, în cămașă numai; ședea pe pământul rece cu mâinile peste genunchi. Era bătrâna Maria Petruț care innebunise.

Înștiințarea plantațiilor de vii

Ministerul de agricultură a prelungit cu 20 de zile termenul cerut de lege pentru înștiințarea plantațiilor de vii. Domniile notari sunt datori să înainteze Ministerului tabourile și declarațiile de vii până în ziua de 17 Martie

Plătirea semințelor primite de săteni

Ministerul de agricultură a prelungit până la 1 Aprilie termenul pentru plătirea în natură a semințelor primite de săteni pentru hrană; iar pentru grâul de semință ce s'a dat astă toamnă, termenul de plătire s'a amânat până la 1 Septembrie, dar numai în județele în cari Camerele de agricultură au arătat, că roadele câmpului au fost cel puțin jumătate nimicite de ape, de ghiță sau de rugină.

Dlul Fărcaș Gheorghe în A. Calendar nu mai avem de mult. Articolul știe Dumnezeu dacă va încăpea. Nu te-ai ținut de regula scrisă de noi: e prea lung. Și articolii se publică, foarte prescurtați bine înțeles, pe rând, ca la moară.

Dlul Pop Valeriu, Grindeni. Cursurile de cantori nu se vor ținea, la nici o întâmplare, în primăvara aceasta. Poate la toamnă. Atunci vom aviza noi în gazetă.

Simonca Aurel. Din cei 150 Lei am trecut pe 1932 Lei 80, iar pe 1933 Lei 70.

Am primit câte 75 lei dela următorii: Falub Vasile I. T., Irimieș Teodor, Gregoriu Selegean, Vasile Baciu, Melania Prodancu, Aurel Modj, Dimitriu Drăgan, Mădăraș Gh., Silvia Fărcașan.

Câte 100 lei: Iacob Vezoc, Damaschin Cățina Marcu Vasile, Daniel Ieran, Silvestru Mureșan.

Câte 150 Lei: Tămaș Grancia, Roșca Vasile. Vasile Ghejan, Dr. Aurel Gavriș, Ieronim Man, Silviu Popoviciu, Orha Avram, Zahă Ioan, Adrian Muntean, Tertu Ian Micu, Ioan Mafor, Iuliu German, Victor Pop, Eugen Pop, Camil Nicoară.

Câte 180 Lei: Petru Mureșan, Popa Vasile, Bogdan Ioan, Virginia Oros, Popa Dumitru, V. Trușășu, Petruța Gheorghe, Văd. Pop Gavril, Of. parohial Crasna, Ștefan Grozescu, Bucur Teodor, Vasile Anca.

Câte 200 Lei: Ludovic Vida, George Mureșan, Ioan Mădărașan, George Covrig.

Alte sume: Lucreția Mera 65; Ciungan Ioan 155; Of. parohial Feneș 870; Bogdan Teodor 115; Deac George 212; Grațian Flonta 175; Moldovan Dănilă 80; Traian Mihalca 164; Ana Radu 240; Ioan Bejan 240; Of. parohial Bistra 465; Cerghizan Ioan 40; Moldovan Ioan 387; Octavian Neamțu 1225; Frenț Iacob 240; Avram Crișan 192; Pavel Nicolae 40; Biserica Deaj 360.

Redactor: IULIU MAIOR.

Primăria comunei Blăjeș

Nr. 105—933.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 15 Martie 1933 să vinde la primăria com. Blăjeș o cassă de fier în stare bună, proprietate Băncii populare „Nădejdea”.

Prețul de strigare 8 000 Lei.

Blăjeș, la 6 Februarie 1933.

(138) 1—1

Primăria com.

Ucenic

În prăvălia românească de coloniale „Tecana” din Teaca județul Mureș se primește urgent un ucenic din familie bună.

(130) 5—5

Cețiți „UNIREA POPORULUI”